Knjižnični kurir

KNJIŽNICA VELENJE

Svetišče knjige in informacijsko središče

Priloga Našega časa

13. junij 2007, številka 3

naš ČAS

Poletno branje

Navsezadnje smo kar uspešna knjižnica - ali pa vsaj ni razlogov, da bi se morali pred kom skrivati. Knjižnični kurir je samo eden od dokazov za dosežen knjižnični standard - v Sloveniji lahko na prste ene roke preštejemo knjižnice, ki so se lotile izdajanja časopisa. Pa je pri vsem tem časopis pravzaprav malenkost, treba je videti dinamiko dogajanja v knjižnici ob kakšnih konicah. Če kdo dvomi o smotrnosti denarja, naloženega v knjižnico, bi si moral pobliže pogledati, kaj in koliko reči se dogaja, pa kako raznolika so pričakovanja uporabnikov.

Te dni smo imeli v gosteh kolegici s Kosova, ki sta pri nas - sodeč po njunem navdušenju - odkrivali svojevrstno Indijo Koromandijo: očitno imamo kaj pokazati tudi kolegom iz stroke, pri čemer ne mislim samo na novo hišo. Sicer smo pa dobili ugodne ocene tudi iz razvitega, nemškega konca Evrope, kjer je knjižničarstvo še kak korak pred našim.

Pred časom smo o zadovoljstvu povprašali bralce: med anketiranimi je bilo najprej 57 % (torej več kot polovica) takšnih, ki so v hišo prišli z resnimi nameni - delo, študij, šola ... 6 % zaradi družabnosti in 37 % zaradi razvedrila oz. otrok. Tri četrtine teh bralcev nam je glede urejenosti prostorov in prijaznosti osebja dalo oceno odlično, preostala četrtina pa dobro oz. prav dobro. Ministra smo prepričali z digitalizacijo filmov in videovsebin. Poleg tega digitalizacija ni bila nobena izjema, saj vsako leto pripravimo kakšen večji projekt, letos npr. kar tri: nadaljno avtomatizacijo, e-knjižnico v Šmartnem, če bodo tam res novi prostori, in standardizacijo po ISO 9001. Po poenotenju načina štetja na nacionalni ravni smo ugotovili, da smo lani izposodili še 16.000 enot več, kot smo prvotno izračunali, skupaj torej 367.000 enot (knjig, kaset, plošč, zemljevidov ...) - obseg izposoje se je v 12 letih več kot podvojil. Pozitivnega vtisa ne morejo pokvariti niti tisti, ki vztrajno kradejo časopise, niti strop, ki po skoraj dveh letih še vedno - če ne celo čedalje bolj - zamaka.

Prej ali slej je pričakovati, da se bo krivulja izposoje obrnila navzdol, kot se je pri mnogih knjižnicah po 20 ali več letih rasti že zgodilo - ker se odnosi med posameznimi količinami pač spreminjajo in ker že danes ponujamo kup novosti, ki jih z dosedanjim načinom štetja ne zajamemo. In čeprav so bralci bistveni del in končni smisel knjižnice, se vendar ne moremo ravnati samo po sicer številnem povpraševanju po razvedrilu, sicer bomo ponujali samo še Da Vincijevo šifro, Victorio Holt in Noro Roberts, svojo kulturno in izobraževalno vlogo pa si bomo vtaknili za klobuk. To pa z drugimi besedami pomeni, da bo treba - jeza gor ali dol - na kakšno knjigo čakati tudi dalj časa.

Na obisk vpliva še cela vrsta drugih reči, tudi tako različnih, kot sta topla zima ali zapoznelo sprejemanje občinskega proračuna. Pod črto seveda ni nepomembno, koliko naše početje stane: na dom izposojena enota gradiva je lani stala povprečno 2,17 € / 520 SIT. Iz občinskega proračuna je knjižnici namenil

- statistični Velenjčan 16,38 € / 3.924 SIT,
- njegov šoštanjski sosed 6,54 € / 1.566 SIT,
- statistični Šmarčan pa 7,68 € / 1.841 SIT.

Načeloma naj bi bili deleži sicer enaki, vendar gre očitno za tiste vrste enakost, po kateri so eni bolj enaki od drugih. To spet pomeni, da Mestna občina Velenje indirektno še vedno subvencionira obe sosedi. Slaba tolažba je, da drugje po Sloveniji ni nič drugače, saj so večje knjižnice pretežno na mestnih ramenih, služijo pa publiki na širšemu območju. Morda bo nastajajočim pokrajinam uspelo izravnati to neravnovesje.

Naše geslo ostaja slej ko prej 'branje v vsako slovensko hišo'. Čas in denar, naložena v branje in v knjige, sta bila zmeraj dobro naložena, še na dopustu ni nič drugače. In za konec, velenjski bralci, ne spreglejte spremenjenega - tudi podaljšanega - delovnega časa v juliju in avgustu: ponedeljek, sreda in petek od 8. do 15. ure, torek in četrtek od 13. do 19. ure. Pa na svidenje, pardon - branje!

Lado Planko

Kakovost v knjižnici

»Če zmore javna uprava uvajati standarde kakovosti serije ISO 9000, zakaj jih ne bi zmogle knjižnice.«

Na prvi pogled bi se nepoučenemu zazdelo, da je knjižnica pač prostor, kjer nekaj ljudi sprejema in izdaja knjige. Pa ni čisto tako. Preden pride knjiga bralcu v roke, jo mora nekdo pri založbi ali knjigarnarju naročiti, nekdo jo sprejme in jo vpiše v knjižnično evidenco z vsemi potrebnimi podatki (ki so kasneje v večini na voljo tudi bralcem), knjigo je potrebno oviti, jo postaviti na polico, potem pa jo bralka ali bralec s pomočjo svetovalca ali pa brez njega prinese do izposojnega pulta, kjer knjižničar zabeleži, da gre knjiga iz knjižnice. Da delo v knjižnici poteka, kot je treba, seveda skrbijo tudi direktor, vodja knjižnice, informatiki, domoznanci, snažilka ... Skratka knjižnica je sistem, tako kot ostale združbe ljudi, ki proizvajajo blago ali pa storitve. V njej se vsak dan zgodijo številni dogodki, ki so si bolj ali manj vsak dan podobni ...

Da izgubimo čim manj energije za nepotrebna ali nekoristna opravila, zato, da smo bolj učinkoviti in da so naše usluge, ki jih nudimo bralcem, čimbolj kakovostne, si moramo nenehno prizadevati, da izboljšujemo svoje delo. Človek je v prizadevanjih za čim večjo učinkovitost izumil cel kup standardov, ki so namenjeni izboljšanju delovanja podjetij, ustanov ... Standardi so v bistvu zapovedani načini obnašanja, ki nam olajšajo delo, saj nam potem, ko jih osvojimo, ni treba vedno znova razmišljati o postopkih za rešitev nalog oziroma težav. S tem smo prihranili energijo, čas, denar - hkrati pa smo izboljšali in ustalili kakovost.

V svetu torej obstaja več vrst sistemov standardizacije. V Sloveniji so večinoma prisotni ISO standardi in enega od njih - ISO 9001:2000 je v Sloveniji za potrebe knjižnic prilagodila mariborska knjižnica. Velenjska knjižnica se je pridružila še nekaj drugim slovenskim knjižnicam, ki predstavljajo »drugo generacijo« knjižnic, ki bodo uvedle sistem ISO 9001:2000. S tem namenom se udeležujemo mesečnih delavnic, ki jih pripravljata mariborska knjižnica in Slovenski institut za kakovost in meroslovje.

Naš cilj je vpeljati standarde, ki nam bodo olajšali in izboljšali naše poslovanje, prihranili čas in denar ... Ni niti nujno, niti obvezno, da tudi uradno pridobimo certifikat kakovosti ISO 9001:2000, saj potem vsakoletno preverjanje terja vsakoletne stroške. Pomembno je to, da si postavimo minimalna pravila (seveda to ne pomeni, da jih sedaj nimamo) in da se jih potem vsi držimo. In ravno v tem je smisel - pravila so narejena za vse in vsi smo jih dolžni spoštovati, vsi smo odgovorni za sistem kakovosti. In samo skozi to prepričanje bomo uspeli ...

■ ***Vlado Vrbič***

Knjižnica v številkah 2006

Površina knjižnice
Velenje: 2334 m2
Šoštanj: 215 m2
Šmartno ob Paki: 36 m2
Ur odprtosti: 5.388
Prireditev: 359
Prirast gradiva: 10.304 enot, od tega 8.749 kupljenih
Članov: 10.066
(22,1% vseh prebivalcev)
Registriranih obiskov: 133.920
Vseh obiskov: 221.214
(4,9 na prebivalca)
od tega v Šoštanju: 12.670
(1,5 na prebivalca) in
v Šmartnem ob Paki: 4.022
(1,3 na prebivalca)
Izposojenega gradiva:
367.433 enot
od tega v Šoštanju: 33.620
v Šmartnem ob Paki: 13.554
s knjigomatom: 14.186

Poletni delovni čas za bralke in bralce (julij in avgust)

Mestna knjižnica Velenje
Šaleška 21 (center Nova), telefon: 898 25 50
ponedeljek, sreda, petek: 8.00 - 15.00; torek, četrtek: 13.00 - 19.00;
nabiralnik za vračanje gradiva je dostopen 24 ur dnevno

Mestna knjižnica Šoštanj
Trg Jožeta Lampreta 3 (dom kulture), telefon: 898 43 40
ponedeljek: 12.00 - 18.00; petek: 8.00 - 13.00

Knjižnica Šmartno ob Paki
Šmartno 72 (dom kulture), telefon: 898 49 58
torek: 12.00 - 18.00
Na dan pred praznikom je knjižnica odprta normalno, na dan pred dvodnevnim praznikom pa velja sobotni delovni čas (od 8. do 13. ure).

Knjižnica Velenje na internetu:
www.vel.sik.si

Baze podatkov in online servisi

Baze podatkov in online servisi

Uporabniki knjižnice velikokrat želijo zvedeti za novosti in informacije s posameznih strokovnih področij. Te informacije uporabijo v seminarskih ali projektnih nalogah, služijo jim kot dodatni vir za pisanje diplomskih in podiplomskih nalog ali pa so zaradi njih konkurenčni na svojih strokovnih področjih. Občasno se zgodi, da kdo potrebuje strokovno gradivo, ki ga knjižnica nima v svoji zbirki. Zanje knjižnica poleg medknjižnične izposoje ponuja brezplačen dostop do baz podatkov in drugih informacijskih servisov.

EIFL Direct - EBSCOhost

EBSCOhost je eden največjih svetovnih dobaviteljev elektronskih in tiskanih revij na svetu. Omogoča dostop do polnih tekstov približno 3.500 revij s področja družboslovja, humanistike, medicine, tehnike ter poslovnih in splošnih informacij. Omogoča iskanje, pregledovanje, tiskanje in shranjevanje polnih besedil člankov. Iskati je možno v naslednjih dnevno vzdrževanih zbirkah:

Academic Search Elite (besedila iz 4.600 revij s poročij: družboslovja, humanistike, splošne znanosti, izbraževanja, multikulturnih študij), Business Source Premier (največja poslovna zbirka - besedila iz 7000 revij, po kateri lahko brskate tudi z nadgrajenim iskalnikom Business Searching Interface, ki omogoča iskanje ekonomskih podatkov, podatke s področja gospodarstva in tržnih raziskav), Regional Business News (polna besedila iz 75 poslovnih časopisov), ERIC: Educational Resource Information Center (več tisoč povzetkov vsebin iz več kot 1000 revij z izobraževalnega področja), Health Source-Consumer Edition (informacije s področja zdravja, medicinske znanosti, prehrane, varstva otrok, športne medicine in splošnega zdravja, ki so namenjene najširši javnosti), Health Source-Nursing/Academic Edition (550 revij), Medline (zbirka ameriške nacionalne knjižnice za medicino, ki omogoča iskanje podatkov o člankih z izvlečki iz več kot 4800 biomedicinskih časopisov od leta 1966 do danes), Clinical Pharmacology, (sodobni, jedrnati in klinično pomembni opisi zdravil, ki imajo dovoljenje za promet v Združenih državah Amerike, zeliščni in prehrambeni pripravki, nova zdravila in zdravila, ki se še raziskujejo), MasterFILE Premier (zbirka splošnih vsebin z vseh področij iz več tisoč referenčnih publikacij), Library Information Science & Technology Abstracts (-zbirka povzetkov iz 600 revij s področja knjižničarstva) in Newspaper Source (besedila iz mednarodnih časopisov).

Dostop do servisa financirata Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport in Ministrstvo za kulturo. V Knjižnici Velenje smo uporabnikom za lažji dostop do baz podatkov pripravili zloženko, v pomoč pa so kot zmeraj tudi svetovalci.

■ *M. B.*

IUS INFO

IUS-INFO je pravni in informacijski sistem na internetu, ki vsebuje največji izbor pravnih informacij iz Slovenije in Evropske unije na enem mestu. V Republiki Sloveniji je le na tem mestu možno dobiti podatke o vseh veljavnih predpisih ter čistopise vseh veljavnih zakonov in podzakonskih predpisov Republike Slovenije, sodno prakso Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in Sodišča Evropskih skupnosti s pravno podlago in povezavami na zakone in njihove člene, pravna mnenja, odločitve Ustavnega sodišča Republike Slovenije, članke pravne narave, sezname uradnih listov in druge koristne pravne informacije.

Zbirka IUS INFO je sestavljena iz javnega, brezplačnega dela in naročniškega, plačljivega dela, do katerega je dostop možen samo v knjižnici. Veliko koristnih brezplačnih informacij na brezplačnem delu si lahko naši uporabniki poiščejo sami. Za celoten dostop pa se je potrebno prijaviti z uporabniškim imenom in geslom, zato morajo ta del iskanja opraviti v knjižnici, sami ali pa s pomočjo knjižničarja.

Baze podatkov v sistemu Ius-info:

ZAKO - čistopisi zakonov, veljavnih v Republiki Sloveniji.
PRED - čistopisi PREDZAKONSKIH PREDPISOV, sprejetih ali spremenjenih po l. 1.1995.
REGI - IUS-REGISTER - Register veljavnih predpisov v Republiki Sloveniji.
LITE - članki iz pravniških strokovnih publikacij Pravna praksa, Podjetje in delo, itd.
SOVS - Sodne odločbe Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.
USTA - odločitve Ustavnega sodišča RS od l. 1963 dalje in izbrani članki o US RS.
SODB - načelna pravna mnenja, stališča in strokovni članki.
PORO - kazala vsebin Poročevalca Državnega zbora RS od leta 1993 dalje.
UROB - izbrane objave iz razglasnega dela Ul. RS od 13. 10. 2000 dalje.
RAZP - javni natečaji, stečaji, delovna mesta, programi lastninjenja iz Uradnega lista.
URAD - Uradni list RS od leta 1991 dalje

Prednosti sistema IUS-INFO / EURO IUS-INFO so predvsem v hitrem in kvalitetnem iskanju informacij ter v povezavah med dokumenti:

- enostavno in sestavljeno hitro iskanje po polnem besedilu (indeksirane besede),
- z enim iskalnim izrazom je omogočeno iskanje po več različnih zbirkah sočasno,
- možnost iskanja po besedah, stavkih, odstavkih, v celotnem dokumentu ali samo po določenih poljih in atributih (datum objave, veljavnost ipd); iskanje samo tistih predpisov Evropske unije, ki se nanašajo na Slovenijo,
- povezave med dokumenti, tudi s slovensko zakonodajo,
- tiskanje dokumentov, seznamov in takojšen izvoz dokumenta v poljuben urejevalnik besedil.

■ *A. S.*

GVIN.COM

Uporabnikom Knjižnice Velenje je od letošnjega leta dalje na voljo novost na področju elektronskih virov. GVIN.COM je poslovni elektronski paket za tiste, ki iščejo nove, relevantne in kvalitetne podatke s področja podjetništva in financ v Sloveniji in po svetu.

GVIN.COM ponuja naslednje podatke za uporabnike:

- poslovne novice in komentarje,
- analize podjetij in dejavnosti,
- dnevne novice o stečajih, uradnih objavah, skupščinah in ustanovitvah podjetij,
- dogajanja na slovenskem denarnem trgu,
- vpogled v več kot 220.000 pravnih subjektov.

Za informacije uporablja naslednje vire: Bisnode Business Inteligence, Dnevnik, Finance, Kapital, Manager, STA, Večer in druge.

Elektronski paket obsega dva profila: PROFIL PODJETJA pomaga spoznati poslovno okolje in segmentirati slovenski trg. Vsebuje naslednje podatke o pravnih subjektih: kontaktne podatke, transkacijske račune, ragistrske podatke, podatke o zastopnikih in ustanoviteljih, o podjetjih v tujini in novoustanovljenih podjetih. FINANČNI PROFIL omogoča finančne analize podjetij in s tem olajša tveganja pri poslovnih odločitvah.

Osnovni namen elektronskega paketa GVIN.COM je torej lažji dostop do kvalitetnih poslovnih informacij, kar omogoča lažje, hitrejše in uspešnejše odločanje uporabnikov.

■ *V. G. P.*

Oxford Reference Online

Je zbirka več kot 100 slovarjev in enciklopedij, ki pokriva predvsem anglosaško govoreče področje. Namenjena je srednješolcem, študentom, uporabnikom z zelo specifičnimi znanji kot dodatek ter tistim, ki se učijo angleški jezik oziroma prevajajo.

Prednosti te online zbirke so preprosto in hitro iskanje (enostavnejši in zahtevnejši način), pomoč pri iskanju, redno ažuriranje podatkov, gesla so opremljena s kazalkami, slikami in interaktivnimi povezavami, možnost tiskanja, hranjenja na prenosljive medije ali direktnega pošiljanja gesel po elektronski pošti ter brezplačna uporaba. Zbirka promovira uporabo preverjenih zbirk podatkov.

Pomanjkljivost zbirke je predvsem v specifičnosti področja, ki ga zbirka pokriva (anglosaško govoreče področje) ter v vsebinski skromnosti posameznih segmentov.

■ *B. Z. J.*

Poletno branje

Za mlade

Desa Muck: Anica in skrivnostna maska

To je že deseta knjiga iz zbirke Anica. Ta zbirka je najbolj priljubljena med slovenskimi mladimi bralci, saj so jo letos že petič

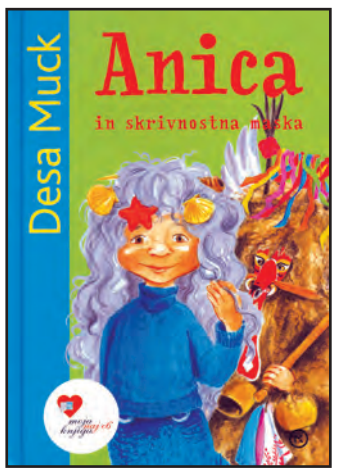

izbrali za Mojo najljubšo slovensko knjigo 2007 in je zato prejela zlato priznanje.

Dogaja se v času pusta. Aničinega očeta ponavadi ni veliko videti, ko pa pride v deželo pust, je vse drugače. Takrat vse preseneti v najbolj nemogočih preoblekah, da je Anici včasih že kar nerodno. Našemil se je že v stranišče, smetnjak, otroško plenico, pepelnik in podobne grozote. Anica se je letos odločila, da sploh ne gre v maškare, tako se je bala, da jo bo spet sram. Najraje bi zbolela. K sreči je stisko zaupala mamici in zbolel je očka, ves dan se ni prikazal. Anica je našemljena v prelepo morsko deklico skupaj s prijateljicami obiskala bližnje sosede, potem je šla na karneval. Tam je med maskami ugledala krasnega zlatega princa, najlepšo masko, in ko ji je eden od plesočih kurentov poskušal ukrasti rutico, jo je rešil ravno ta zlati princ. Kdo je bil ta zlati princ, pa uganite sami.

Nejka Omahen: Spremembe, spremembe

Zgodba o tem, da biti najstnik nikakor ni lahko, saj so stvari takrat vedno bolj zapletene, kot je videti. Špela že celo življenje sa-

njari o svojem princu na belem konju, ki ga je spoznala že v vrtcu, medtem ko njena najboljša prijateljica Sara viha nos nad romantiko in si prisega, da se še dolgo ne bo zaljubila. Tadej in Iva sta sanjski par, ki za videzom popolne usklajenosti skrivata temačno skrivnost. Klemen se oblači v prevelike hlače, se druži z najbolj divjimi sošolci in velja za velikega frajerja. V najstniškem svetu te zgodbe vsaka zase ne bi bile prav nič posebnega. Toda njihove življenjske niti se prepletajo in vseh pet junakov se naenkrat znajde v zapletenem klobčiču pogledov, besed in čustev, iz katerih ne najdejo izhoda. Knjiga je prijetno počitniško branje.

Aksinja Kermauner: Berenikini kodri

Knjiga je namenjena mladostnikom in vzgojiteljem ter drugim odraslim. Sporoča, da odraščanje za mlade ni preprosto in da je še težje, če je mladostnik s posebnimi potrebami. Berenikini kodri je najprej zgodba o drugačnosti. Petnajstletna Anina ima namreč

zaradi albinizma krasne bele lase, toda tudi okvarjen vid in občutljivo polt. Iz vasi pride v mesto, kjer začne obiskovati prvi letnik gimnazije. Sošolci, pa tudi profesorji, različno sprejemajo Aninino drugačnost, toda v glavnem je Anini težko. Potem je to zgodba o odraščanju. Anina, ki je končno osvobojena zaščitniške matere, se zaljubi, doživi prve spolne izkušnje, radosti in prevare, poseže tudi po pijači in mamilih. Po močnih doživetjih v zelo kratkem času, med drugim je tudi poskus sošolkinega samomora in smrt vrstnika, se nekako strezni.

V romanu se izmenjujeta in prepletata zgodbi Anine in Nicka, vsako poglavje je opremljeno s citatom, jezik mladih je pogosto pogovoren. Na koncu je spremna beseda Vlaste Nussdorfer, predstavitev ozvezdja Berenikini kodri in kratka informacija o pisateljici.

■ *B. L.*

Andrej Rozman Roza: Mihec gre prvič okrog sveta

Poletje nas vabi, ne le odrasle, ampak tudi otroke in mlade, da si načrtujemo počitnice in potovanja. Tako se bomo v tej slikanici, v kateri je besedilo zapisano v ver-

zih, z barvitimi ilustracijami, skupaj z Mihcem odpravili na potep.

Mihec sanjajoče zre skozi okno domače hiše in premišljuje, da je Zemlja okrogla, in če greš po njej nenehno nikamor drugam kot naprej, ne prideš do njenega konca nikoli, ampak na koncu prispeš naokoli. Otroška radovednost popelje Mihca, in z njim tudi mladega bralca, v daljave in višave ... okrog po slovenskem svetu. Na poti preizkusi veliko prevoznih sredstev: avtobus, vlak, barko, celo letalonosilko, gondolo, tovornjak. In kaj Mihec na koncu ugotovi? Super je iti od doma, na počitnice, še bolje pa je priti nazaj.

Anja Štefan: Kotiček na koncu sveta

Pravljičarka Anja Štefan, avtorica uspešnice Melje, melje mlinček, je napisala sedem novih živalskih pravljic. Če otroci ne morejo zaspati, ne da bi slišali prav-

ljico, nam bo slikanica 'Kotiček na koncu sveta' prišla še kako prav.

Vas zanima, kje se je izgubila petelinčkova suknjica, kako je kokoška pregnala nesrečo, kaj vse je storila miška, da ne bi izgubila nahrbtnika? Odgovore na ta in mnoga druga vprašanja boste dobili, če boste skrbno prebrali slikanico. Izvedeli boste tudi tisto najpomembnejše: »Kako se pride do kotička na koncu sveta?« To je namreč uspelo deklici, ki ni imela na svetu nikogar, razen tri prelepe mačice, s katerimi je hodila po svetu in iskala dom.

Benoit Delandre: Moj atlas sveta

Ta poučna knjiga je namenjena vsem radovednim otrokom od 6. do 10. leta starosti in njihovim staršem, ki želijo skupaj odkriti vse dežele sveta. Atlas z zemljevidi, zanimivimi ilustracijami in

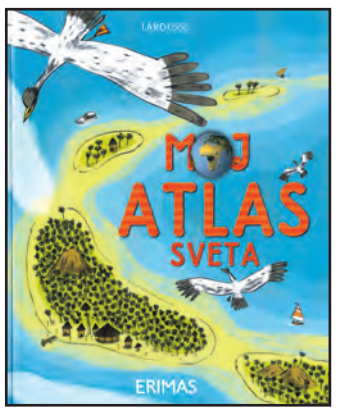

opisi je pravo malo potovanje okoli sveta.

Kot je pisan in zanimiv svet, tako so v tem atlasu živahno in pisano predstavljene vse celine, njihovi prebivalci in naravna okolja. Vsako celino najprej predstavi dvojna stran z zemljevidom držav, kar omogoča lažje in hitrejše

spoznavanje značilnosti posameznih delov sveta.

Atlasu je priložen velik stenski zemljevid sveta, ki omogoča hiter pogled na vse celine našega planeta, ob robu tega zemljevida pa so predstavljeni zanimivi podatki, ki bodo vsekakor zanimali naše najmlajše, npr. kateri je največji kopenski sesalec, katera je največja država, kateri je najvišji slap ...

Christian Bieniek: Korina Korenček in klub močnih punc

Tistim mladim bralcem, predvsem dekletom, ki še posebej radi uživajo ob pustolovskih knjigah, prežetih z dobro merico humorja, zagotovo ne bo dolgčas ob prebiranju podvigov neustrašne Korine Korenček.

V prvi knjigi iz zbirke Korina Korenček spoznamo glavno junakinjo Korino. Korenček ni njen pravi priimek, a če imaš ognjeno rdeče lase, tako kot ona, ni nič čudnega, da dobiš tak vzdevek. S prijateljicami Tanjo, Ester in Jasmino ustanovi Klub močnih punc, da se v šoli laže upirajo vragolijam fantov. V šoli tat pramenov las uganja grdobije in puncam med odmorom striže lase. To lahko počne le kakšen trapast fant. Dekleta so prepričana, da prijazni fantje sploh ne obstajajo. Korina Korenček skupaj s svojimi prijateljicami lovi predrzneža s škarjami. Prepričajte se, če jim bo uspelo.

Doslej je v zbirki izšla še knjiga Korina Korenček in otroci žvečilnega gumija, nova vznemirljiva zgodba, v kateri Korini šine v glavo nora misel, da bi skupaj s svojimi prijateljicami nastopila na šolskem praznovanju.

■ *E. P. Š.*

Za odrasle

Arto Paasilinna: Dedu za petami

Sodobni finski pisatelj je avtor številnih, pri bralcih odlično sprejetih knjig. Sedaj smo dobili še prevod dela Dedu za petami, ki prav v ničemer ne razočara. Ponovno ponuja preprost slog pisanja, očarljivo pripoved in zanj tako značilen trpki humor.

Zgodba je postavljena v zasneženo finsko pokrajino. Ostareli usnjar in krznar dobesedno pobegne od svoje ukazovalne žene,

saj si vsake toliko časa želi malce oddahniti od vsakdanjega življenja. Ženi to ni prav nič všeč, zato za njim pošlje vnuka, ki naj bi upornega deda nemudoma pripeljal domov. Vendar se kmalu izkaže, da je tudi vnuk podedoval strast do potepanja in novih dogodivščin, ki jih v dedovi družbi ne manjka.

Brina Svit: Odveč srce

Knjiga je bila najprej napisana v francoščini, nato jo je avtorica prevedla v slovenščino. Odveč srce (Un coeur de trop) Francozom predstavlja eksotično Slovenijo, Slovencem pa poda stereotipe o Francozih. Kremne rezine in parfumi.

Lila, glavna junakinja, je ženska srednjih let, ki ima sicer uspešno, a dokaj dolgočasno življenje v Parizu. Je poročena in mati enega otroka. Ko ji umre oče, podeduje hišo na Bledu, kar ji ni čisto nič všeč, saj se ji Bled že od nekdaj zdi višek kiča. Ko gre v Slovenijo na očetov pogreb, je prepričana, da bo ostala le tri dni in tudi hiše sprva sploh ne želi videti. A nenavaden splet okoliščin poskrbi, da se stvari obrnejo drugače. Lila v hiši ob Blejskem jezeru najprej doživi usodno avanturo, ki ji obrne svet na glavo, skoraj istočasno pa najde očetov rokopis z naslovom Odveč srce, preko kate-

rega ji oče razkriva svojo zgodbo, kako se je ugleden profesor dobil s svojo študentsko ljubico, s katero ima otroka - Lilo. Kmalu ugotovi, da je lahko včasih eno srce zares odveč.

Priscilla Cogan: Stara pajkovka

Kako bi se počutili, če bi vam kdo od vaših najbližjih povedal, da bo čez dva meseca umrl? Natanko to namreč svoji družini sporoči stara indijanska šamanka Winona. Zaskrbljena hči jo nemudoma odpelje k psihologinji, ki naj bi jo prepričala, da nikakor še ne bo umrla, saj je vendar popolnoma zdrava. A Winona, ki živi v popolnem ravnovesju z naravo in indijansko tradicijo, za-

plete psihologinjo v pajčevino svojega skrivnostnega duhovnega sveta in jo nauči številnih modrosti, ki jih razvita zahodna medicina ne pozna. Zanimivo in drugačno branje.

Siba Shakib: Afganistan, kamor se Bog pride le zjokat

Presunljiva zgodba o nenehnem upanju na boljši jutri, izjemnem pogumu, človeški dobroti in predvsem izjemni ženski, ki si nenehno prizadeva za lepše, brezskrbno življenje, brez lakote in nenehnega strahu, če že ne zase, pa vsaj za svoje otroke.

Izjemno branje, ki da misliti in nas hkrati opomni, kako neverjetno lepo je naše življenje, pa ga

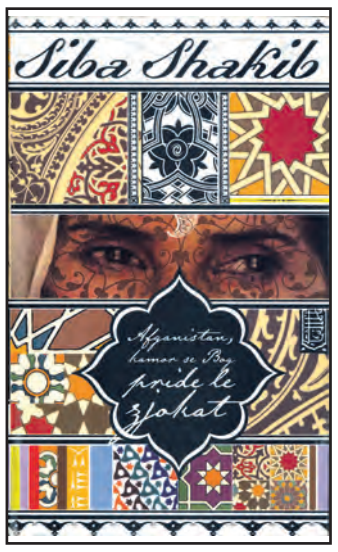

mnogokrat jemljemo preveč samoumevno in ga ne znamo živeti. In koliko je ljudi, ki iz dneva v dan neznosno trpijo in so izjemno revni, pa imajo hkrati veliko več kot mi.

Peter O'Connor: Prvi sončni žarek

To je zgodba o dveh življenjih, Sarinem in dedkovem. Sara je celo življenje počela stvari, ki so jih drugi pričakovali od nje, še posebej oče. Njeno življenje se zdi vsem idealno, saj se ji obeta uspešna kariera, za kar si je vseskozi močno prizadevala. Vendar pa Sara ni srečna. To ni bila njena želja, temveč želja drugih, ki so si želeli njenega uspeha. Vedno bolj ugotavlja, da se odmika od sebe in od tistega, kar si resnično želi.

Njen ded pa je vse življenje počel tisto, kar ga je resnično veselilo: potoval je po svetu in se prepuščal trenutkom. Zdaj ko ve, da se bliža njegov konec, si želi, da bi ga vnukinja peljala gledat nekaj, kar se mu je kljub prizadeva-

njem vseskozi odmikalo, popolni sončni mrk.

Skozi potovanje po Avstraliji Sara spozna, kako pomembni so majhni trenutki v življenju, tudi če gre samo za prvi sončni žarek.

Craig Thompson: Odeje (roman v stripu)

Odeje ameriškega pisatelja Craiga Thompsona so avtobiografska pripoved, roman v stripu, namenjen sodobni mladini, ki je izrazito naklonjena slikovni govorici.

Gre za tenkočuten roman o velikokrat bolečem odraščanju, o

izkušnji prve ljubezni, premagovanju srčnih bolečin, iskanju identitete, smisla življenja in končnega prehoda v odraslost. To je zgodba o fantu, ki išče svojo pot. Craig je umetniško nadarjen, vase zaprt mladostnik, ki skupaj s svojim mlajšim bratom odrašča v strogi krščanski družini. Okolje ni naklonjeno njegovim umetniškim vzgibom, tudi s sošolci ne najde pravega stika. Na zimskem taboru spozna sorodno dušo, deklico Raino, v katero se zaljubi. Pišeta si pisma in pesmi ter za nekaj tednov pozabita na svet okoli sebe. Ljubezen med glavnima junakoma je čista, nedolžna in lepa, kot snežna odeja. Dokler je ta dovolj debela, lahko njuna ljubezen traja. Ko snega ni več, tudi ljubezen ne more preživeti.

Odeje so stripovska priredba dejanskega romana. Risba nadomesti dolge strani opisovanja in bralcu dovoli neposreden vpogled v pripoved. Velike stvari pove na preprost način, brez težkih besed in dolgih stavkov. Roman v stripu je pri nas nov literarni žanr, ki je lahko tudi primerna bližnjica do branja obsežnejših knjig. V reviji Time je avtor recenzije zapisal: "Tako lepo, da boli".

■ *M. B.*

Steve Davey: Nepozabni kraji sveta, ki jih v življenju morate videti

Bližajo se dnevi, ko se bomo odpravili na dopust, in pričujoča knjiga ponuja kar nekaj zanimivih idej, obogatenih s čudovitimi fotografijami, ki nedvomno vabijo. Avtor sicer pravi, da je izbral

tiste nepozabne kraje, bisere, ki so bili njemu n¸¸ajbolj všeč, a prepričani smo, da lahko vsakdo najde kaj zase, saj opisi pritegnejo in misli poletijo.

■ *M. P. S.*

Borza dela

V Knjižnici Velenje smo v mesecu marcu odprli informacijski servis Borza dela z namenom, da s koristnimi informacijami pomagamo vsem, ki iščejo zaposlitev, saj je vsak začetek težak ne glede na to, ali smo ostali brez službe, ali se nahajamo v fazi prve zaposlitve ali pa želimo zamenjati službo. S pravimi informacijami lahko pomagamo vsakomur, ki nas obišče; v Mestno knjižnico Velenje vas vabimo vsak dan od 10.00 do 12.00 ure.

Servis zbira informacije s področja zaposlovanja, izobraževanja, gospodarstva in sociale. Z našo pomočjo nezaposleni napišejo zanimivejšo vlogo, ponudbo ali življenjepis. Pomagamo jim pri uporabi računalnika in pri iskanju uporabnih informacij o prostih delovnih mestih in možnostih za zaposlitev. V knjižnici lahko iskalci zaposlitve preko Borze dela brezplačno uporabljajo računalnik in druge naprave ter brezplačno tiskajo potrebne dokumente. Pri tem jih opozorimo še na drugo ponudbo v knjižnici, kjer je na voljo vrsta knjig za razvedrilo in izobraževanje; brezposelni se lahko s potrdilom o brezposelnosti v knjižnico vpišejo brezplačno. Seznam priporočene literature in spletnih strani s področja zaposlovanja smo objavili tudi na spletni strani knjižnice: http://www.vel.sik.si/knjiznica/borzadela.html

Doslej je Borza dela pomagala 27-krat. Med uporabniki je tri četrtine žensk, skoraj polovica jih ima tehnično izobrazbo in kar 20 % uporabnikov visoko ali univerzitetno izobrazbo.

■ *B. B.*

Tuje časopisje

Knjižnica Velenje je v letu 2007 obogatila svojo zbirko serijskega gradiva z novimi naslovi v večini nam najbližjih tujih jezikov. Tako smo naročili dva hrvaška tednika - provokativno-intelektualni Feral tribune: tjednik hrvatskih anarhista, protestanta i heretika, ter enega bolj branih informativnih tednikov na Hrvaškem s prilogami eminentnih hrvaških novinarjev Globus. S področja bivše Jugoslavije prihaja tudi poljudni tednik Vreme, eden redkih neodvisnih časopisov v Srbiji. Ameriškemu štirinajstdnevniku Time sedaj delata družbo angleški mesečnik za žensko bralno populacijo She ter najbolj bran dnevnik v Veliki Britaniji Guardian: newspaper of the year. Nemško govorečim ponujamo tehtni informativni tednik Der Spiegel, med bero v romanskih jezikih pa lahko izbirate med poljudno zabavnim italijanskim tednikom L'Espresso, francoskim Paris-Match ter španskim Piensa en Espanol.

Vsem, ki se učijo tujih jezikov, ponujamo tudi revije na različnih stopnjah jezikovnega znanja in v različnih jezikih (angleški, nemški, francoski, italijanski, španski, ruski in latinski jezik).

■ *B. Z. J.*

Knjižnični kurir

Priloga Našega časa, Velenje, junij 2007

Odgovorni urednik: Vlado Vrbič
Urednik: Lado Planko
Pripravili: Lado Planko, Vlado Vrbič, Marjeta Blatnik, Andreja Stvarnik, Bernarda Lukanc, Metka Pivk Srdič, Brina Zabukovnik Jerič, Edita Prah Šincek, Vesna Gaber Podhovnik, Barbara Borovnik, Silvo Grmovšek, Peter Groznik - Peč
Fotografije: Stane Vovk, Metka Pivk Srdič
Oblikovanje in prelom: Naš čas (Tomaž Geršak)

Knjižnice po svetu

Splošna knjižnica Montebelluna

Društvo bibliotekarjev Celje vsako leto pripravi za člane strokovno ekskurzijo. Letos smo tako od 27. do 29. aprila uživali v lepotah Toskane. Enkratno pokrajino smo občudovali pravzaprav vso pot, ki nas je vodila od Trevisa, Lucce, Pise, Volterre, San Gimignana, vse do Sienne in nazaj proti Sloveniji. Seveda pa je bil naš prvotni cilj obiskati eno od italijanskih knjižnic. Izbrali smo relativno novo zgrajeno splošno knjižnico v okrožju Trevisa. Montebelluna je ekonomsko, demografsko in kulturno središče province Treviso. Splošna knjižnica Montebelluna (Biblioteca Comunale Montebelluna) je bila prvotno odprta za javnost leta 1975 v prostorih nekdanjega zapora. Leta 1996 so projekt izgradnje nove knjižnice zaupali arhitektu Toniju Follini in leta 2001 so odprli nove moderne prostore na novi lokaciji.

V pritličju knjižnice se nahajajo razstavni prostori, skladišče ter večnamenski prireditveni prostor, v prvem nadstropju pa so otroški oddelek, oddelek za odrasle, študijska in časopisna čitalnica, domoznanski oddelek, multimedijska soba z 12 računalniki ter izposoja. Knjižnica zbira in hrani domoznansko gradivo, posreduje najrazličnejše informacije, pripravlja številne razstave in prireditve, namenjene otrokom in odraslim. Čeprav je odraslim namenjen večji del knjižnice, pa posebno pozornost posvečajo najmlajšim. Zanje organizirajo številne dejavnosti, na voljo pa jim je tudi poseben igralni kotiček, s številnimi igračami, mini teater z lutkami ter seveda otroško knjižno in neknjižno gradivo.

Knjižnico dnevno obišče okoli 700 uporabnikov. Presenetilo nas je dejstvo, da imajo glede na število enot gradiva (55.482) izjemno veliko članov, in sicer preko 20.000. Letno se jih v knjižnico na novo včlani kar 3.500.

Na splošno si osebje in vodstvo knjižnice prizadeva, da bi bila knjižnica resnično kulturno in informacijsko središče, kamor bi obiskovalci radi zahajali in se znotraj njenih zidov tudi odlično počutili. Zanimiva stavba, ki že pri vhodu pozdravi obiskovalca z urejeno zelenico in žuborenjem vode, prijeten ambient, prijazno osebje ter nenazadnje pestra ponudba so vsekakor dobri razlogi za ogled knjižnice, ki smo jo obiskali.

■ ***M. P. S.***

Prireditve v knjižnici

Med knjižničnimi prireditvami seveda niso vse enako privlačne ali obiskane. Nekatere pa so se že tako zasidrale v javnem življenju mesta, da si ga brez njih ne znamo več predstavljati.

V knjižnici Velenje smo se lansko leto odločili, da našim obiskovalcem v sklopu prireditev spet ponudimo tudi potopisna predavanja. Kmalu se je pokazalo, da je bila odločitev pravilna, saj so večeri odlično obiskani. Običajno jim, od septembra do maja, namenjamo vsak drugi četrtek v mesecu. Ob diapozitivih in pripovedovanju svetovnih popotnikov se sprehodimo skozi mesta, zgodovino in pokrajino dežele, ki jo spoznavamo. Vedno znova nas navdušijo različna verstva, običaji in kultura ljudi po svetu. Veseli nas, da predavanja obiščejo tako tisti, ki podoživljajo svoja potovanja, kot tisti, ki se šele odločajo za neko destinacijo, in nenazadnje tudi tisti, ki morda nikoli ne bodo obiskali predstavljene dežele, a jo lahko na svoj način tudi tako doživijo.

Leto 2007 je proglašeno za leto enakih možnosti, zato v knjižnici v okviru cikla Ženske danes vsak četrti četrtek v mesecu gostimo žensko gostjo, ki je po svoje zaznamovala lokalni ali slovenski prostor. Gostja januarskega pogovora je bila dr. Sanja Rozman, znana slovenska terapevtka za nekemične odvisnosti, ki je na večer privabila neverjetno veliko ljudi, ki niso samo poslušali, temveč tudi spraševali. Meseca februarja smo se srečali z novinarko tednika Naš čas ter sodelavko Radia Velenje Bojano Špegel, ki se nam je predstavila v zelo sproščenem in (p)osebnem klepetu. Marca smo gostili Deso Orel, strokovnjakinjo za področje nasilja in zlorab, ki je tudi mati in babica in človek, ki mu je mar. V aprilu smo poklepetali o Afriki s pisateljico Zdenko Žebre, meseca maja pa s humanitarno delavko Fadilo Bužimkić Halilović o njenem delu in položaju ženske v islamu. Pogovor sta izmenično vodila Borut Hrovatin in Sonja Bercko. Cikel bomo nadaljevali v jesenskem času in gostili še nekaj zanimivih gostij.

V slabem letu dni si je pridobil zelo zvesto publiko ciklus predavanj pod skupnim naslovom Zdravje in kvaliteta življenja, povezan s Sanjo Lončar in z vseslovenskim projektom 'Skupaj za zdravje človeka in narave'. Večeri običajno privabijo med 50 in 60 obiskovalcev, a tudi že več kot 70, kolikor jih študijska čitalnica ravno še prenese. Tema je očitno zanimiva tako za Velenjčane kot za prebivalce širšega območja - Zgornje in Spodnje Savinjske doline, Celja, celo iz Maribora so že prihajali. Gre za razmišljanje in posredovanje izkušenj o načinu življenja, o soodvisnosti zdravja in prehrane, o skoraj pozabljenem, pa spet obujenem in dopolnjenem znanju s tega področja, ki se dotika tudi vplivov gospodarskih lobijev. Morda je skrivnost uspeha projekta ravno v razmišljanju, ki združuje državljansko vzgojo in praktične napotke za življenje s kuharskimi in zdravilskimi recepti.

■ ***M.P.S., B.Z.J., L. P.***

Maraton glasbe in besed

Ob dnevu mladinske književnosti smo skupaj z glasbeno šolo v parku ob Kajuhovem spomeniku v Šoštanju pripravili prireditev Maraton glasbe in besed. Razpisali smo literarni natečaj, s katerim smo želeli spodbuditi k pisanju in pismenosti med mladimi ter hkrati dati priložnost mladim avtorjem. Nanj se je odzvalo 12 avtorjev Osnovne šole Šoštanj. Komisija, ki je vsa literarna dela pregledala, je nagradila vse. Knjižno nagrado je tako prejelo vseh 12 mladih avtorjev: Nejc Borovnik, Leja Jelenko, Eva Kučiš, Dejana Marič, Vesna Panič, Maša Pečovnik (odlomek iz njenega dela objavljamo), Žan Polc, Nika Polšak, Maja Sovič, Adrijan Šlutej, Špela Verčkovnik in Pia Verdnik. Ob tej priložnosti so nagrajenci prebrali svoja dela in prejeli knjižno nagrado. Z glasbenim programom se je predstavilo tudi 80 učencev oddelka Glasbene šole Šoštanj. Med njimi so bili številni solisti, komorne zasedbe, harmonikarski in mladinski pihalni orkester.

Dogajanje je v park privabilo številne mimoidoče: radovedneže, otroke iz vrtca in osnovnošolce, ki so prišli poslušat svoje vrstnike. Morda je prireditev koga od njih navdušila, da se bo v prihodnje tudi sam poskusil v literarnih ali glasbenih zvrsteh. Literarna dela so objavljena tudi na spletni strani Knjižnice Velenje.

■ ***M. B.***

Maša Pečovnik:

Česa ni nikoli bilo in nikoli ne bo

(odlomek iz nagrajenega besedila)

Luka je opazil, da je njegova roža ovenela, in ugotovil, da je tudi sam šel po napačni poti. Vrnil se je in šel iskat brata. Najprej je šel po Nika. Prišel je do mize, vendar se hrane ni dotaknil in je odšel naprej. Kmalu je prišel do votline in vrata so se odprla kar sama od sebe. Vstopil je in zagledal brata. Šel je proti njemu, ko se mu je pred očmi kar na lepem pojavila nekakšna spaka. Niti opisati je ne znam dobro. Imela je rilec, podobna je bila rogaču, imela je tudi zmajska ušesa in kurji rep, povrhu vsega pa ji je že polovica zob izpadla, tisti, ki so ji še ostali, so bili pa zelo gnili. Zraven je spaka imela še malo morje pomagačev: Smešni smejalni smejakovalni spakovalni smejalkovec, Zmajeuhi bruhalnik, Zmajorepi bradavičar, Flekasta hodipica, Flekasti prečnozobi kratkopih, Ritokapa smučna raca, Domači zobomavh, Dolgooki dinokrof, Glavouho črno prase, Kratkonogi dvoprsti zehavec, Triprsti zehavec, Tibetarska kratkovidna kokoš, Želvoklepi popadač, Polžoviti trobentar, Redkozobi smrdoprd, Žvižgajoča fižolovka, Rilčasta odpiračka, Knjigalni štumf in še drugi. Luka se jih je zelo prestrašil.

Kikijev intervju

Pogovor s Sanjo Lončar

Novinarko in raziskovalko Sanjo Lončar smo že večkrat srečali v Velenju, največkrat v vlogi predavateljice in organizatorke. Svojo pozornost zadnje čase namenja predvsem projektu Skupaj za zdravje človeka in narave, ki je nagovoril tudi številne obiskovalce velenjske knjižnice. Za Kiki smo jo prosili za nekaj odgovorov.

Zdravje in zdravo življenje, se zdi, postajata svojevrstna obsesija našega časa. Med drugim jo poganja dobiček, ki ga kujejo iz strahu sodobnega človeka pred boleznijo, zato je tudi predmet številnih manipulacij. Kako se s pomočjo projekta izogniti omenjenim čerem, kaj je njegov osnovni namen?

Zahodnjaki so obsedeni od podatkov. Glede na to, kaj raziskujemo, kako to počnemo in kdo to počne, so rezultati teh »raziskav« lahko zelo različni. Ljudje so upravičeno zmedeni od pogosto nasprotujočih si nasvetov. V projektu poskušamo na zadeve gledati bolj celostno in uporabiti zdravo pamet, medtem ko skušamo priti do resnice.

Človek, narava in zdravje so pri vašem projektu ključni. Na spletnih straneh omenjate potrebo po prenovi teh treh pojmov in potrebo po kompasu, s katerim bi se ljudje izognili slepi ulici pri iskanju odgovorov na vprašanja o kakovostnem in zdravem življenju. Je tak kompas res mogoče (iz)najti?

Vsi ga imamo, le premalo ga uporabljamo. Eni mu rečejo vest, drugi zavest, tretji mu pravijo notranji glas. Ko nas bolezen stisne v kot, se vsi zavemo, kaj smo počeli narobe, vsi vemo, kaj bi res radi storili s preostalimi dnevi svojega življenja. Takrat tudi vemo, ali živimo ob pravi osebi in ali počnemo prave reči. Zakaj tega ne uporabimo, ko smo še zdravi? Enako je z naravo. Če bi se zavedali, da smo nekaj let pred kolapsom ekosistema, ki nam omogoča preživetje, bi v trenutku bili pripravljeni opustiti kopico nepomembnih opravil in se z vsemi močmi lotiti lastnega preživetja in preživetja planeta. Toda ker zmotno menimo, da je časa še dovolj in da bodo za to že drugi poskrbeli, izgubljamo čas in zamujamo dragocene priložnosti.

Uporaba tradicionalnih načinov zdravljenja, prizadevanje za zdravo prehrano in življenje brez strupov je največkrat v nasprotju s prevladujočo prakso, ki jo narekuje kapital v industriji hrane, farmacevtski industriji ipd. Se vam kdaj zdi, da se borite z mlini na veter?

Če bi računali v odstotkih, je res, da naša prizadevanja spremlja in podpira le peščica ljudi. Večini se še vedno ne da prevzeti odgovornosti za svoje zdravje, prehrano in druge odločitve. A to je navsezadnje pravica vsakega posameznika. Mi se vsekakor ne borimo PROTI, namen projekta je izražen z besedama SKUPAJ ZA! Mi smo tukaj zaradi vseh tistih, ki so se že odločili, da bodo del sprememb, ki si jih želijo ljudje križem po svetu. Naše delovanje, predavanja, delavnice, dogodki in informacije so namenjeni predvsem temu, da bi tem in takšnim bilo na tej poti čim lažje. Zato ne štejemo, koliko jih je »na drugi strani«. Veseli pa smo, da je tistih, ki so se odločili storiti korak v pravo smer, iz dneva v dan več.

Kako se na projekt odzivajo ljudje po Sloveniji?

Na to vprašanje stežka odgovorim, ne da bi bilo videti, kot da se hvalim. Lansko leto smo imeli 3.000 bralcev novic, danes jih je 14.000. Naša spletna stran, ki je še vedno daleč od tistega, kar smo si zastavili, pa je že med najbolj branimi na tem področju. 1500 izvodov prvega natisa naše prve knjige »Resnice in zmote o kandidi« smo razprodali v treh tednih, tako da niti enega izvoda nismo uspeli dobaviti knjigarnam in knjižnicam. Tudi pri vas razmišljate o tem, da bi zaradi dobrega obiska premaknili stekleno steno in tako povečali študijsko čitalnico, ker v njej ni več dovolj prostora za vse, ki prihajajo poslušat - tudi naša - predavanja. Hm - lahko torej sklepam, da je odziv zelo dober, in hkrati sporočilo, da smo na pravi poti.

Zahvaljujem se vam za odgovore.

■ ***S. G.***